

Maturitní témata z pedagogiky a vývojové psychologie pro obor PMP4, PMPA4 ve šk. r. 2021/2022

Vyučující: Mgr. Ludmila Ondrová, Alexandra Bajgarová, Mgr. Silvie Večeřová

1. Předmět pedagogiky, struktura pedagogiky a vztah pdg. k jiným vědám, vývojová psychologie:

- termín pedagogika, systém pedagogických disciplín, základní pedagogické pojmy, vztah pedagogiky k dalším vědám, vnější, vnitřní podmínky ovlivňující průběh a výsledky vzdělávání
 - *předmět vývojové psychologie, činitelé ovlivňující vývoj, základní psychické potřeby dítěte, metody vývojové psychologie.*

2. Pojetí, smysl a základní orientace předškolní výchovy, vývojové teorie:

- vymezit pojem dítě dle Úmluvy o právech dítěte, druhy cílů výchovy - sociocentrické, pedocentrické, osobnostní zaměření výchovy, charakteristické znaky osobnostně orientovaného modelu
 - *S. Freud, J. Piaget, E. Erikson.*

3. Profesionální kompetence učitelky MŠ a význam jejího rozvíjení, prenatální období a perinatální období:

- nejčastější problémy v MŠ, základní roviny sociálních vztahů v MŠ, přehled hlavních skupin profesních dovedností, sociálně-psychologické profesní dovednosti učitelky MŠ, možnosti rozvíjení profesní kompetence
 - *fáze prenatálního období, teratogenní vlivy, fetální alkoholový syndrom, perinatální období, psychoprolaktická prevence, bonding.*

4. Organizační formy výuky a vyučovací metody, alternativní školství, novorozenecké období:

- vysvětlení pojmů – formy, metody, klasifikace forem a metod, reformní pedagogika, znaky alternativního školství, typy alternativních školních systémů, jejich charakteristika
 - *obecná charakteristika, Apgar skóre, reflexy, kognitivní, emoční a sociální vývoj.*

5. Faktory rozvoje lidského jedince, kojenecké období:

- pojem dědičnost, výchova, prostředí, záměr pedagoga v oblasti interpersonální, sociálně – kulturní, environmentální a příklady dílčích vzdělávacích cílů v těchto oblastech
 - *obecná charakteristika, vývoj hrubé a jemné motoriky, kognitivní, emoční a sociální vývoj.*

6. Duševní hygiena učitelky mateřské školy, Sebereflexe a sebehodnocení učitele, období batolety:

- pojem duševní hygiena, sociální opora, sebereflexe a sebehodnocení učitele – funkce, metody a techniky, hospitace, syndrom vyhoření, funkce sebereflexe, metody a techniky sebereflexe, hospitace, syndrom vyhoření
 - *obecná charakteristika, somatický vývoj, vývoj řeči, rozvoj obratnosti mluvidel.*

7. Rámcový vzdělávací program PV, Školní vzdělávací program a třídní vzdělávací program pro PV, kognitivní a sociální vývoj batolety:

- kurikulum, pojem RVP PV, cíle, úkoly, specifika, metody a formy práce, klíčové kompetence, vzdělávací obsah v RVP PV, autoevaluace mateřské školy a hodnocení dětí, pojem školní vzdělávací program, obsah ŠVP, integrované bloky, pojem třídní vzdělávací program, příprava na vlastní výchovně vzdělávací činnost
 - *rozvoj myšlení, citový vývoj, období vzdoru, význam batoletního období.*

8. Přehled pedagogicko-psychologické diagnostiky dětí předškolního věku, předškolní věk:

- pojem diagnostika, pedagogicko-psychologická diagnostika, předmět, cíl, metody, záznam, význam diagnostiky
 - *obecná charakteristika, vývoj motoriky, kognitivní vývoj, znaky myšlení.*

9. Hra, hračka, citový a sociální vývoj v předškolním období:

- význam, znaky, rozvojové účinky hry, rozdělení her, hra ve vývojových etapách člověka, hračka, funkce hračky, znaky hračky, požadavky na hračku, druhy hraček
 - *význam rodiny a mateřské školy pro psychický vývoj předškolního dítěte, vliv moderních technologií.*

10. Pedagogika volného času, výchova mimo vyučování, různé pohledy na volný čas, školní zralost:

- pojem volný čas, specifické zvláštnosti VČ, pohledy na V.Č.
 - *znaky školní zralosti, testy školní zralosti, projevy školní nezralosti.*

11. Volný čas a životní styl, školní věk:

- pojem životní styl, hodnoty, dělení životních stylů, faktory utváření životního stylu, role rodiny, výchova ke zdravému životnímu stylu, způsob života ve volném čase
- *fáze školního věku, role školáka, jeho sociální kompetence.*

12. Výchova mimo vyučování, požadavky na její realizaci, mladší školní věk:

- pojem výchova mimo vyučování, funkce, nejvýznamnější zařízení pro výchovu mimo vyučování, požadavky na realizaci výchovy mimo vyučování
- *obecná charakteristika, somatický, kognitivní, citový a sociální vývoj.*

13. Školní družina, starší školní věk:

- co je dobré vědět o ŠD, písemná příprava do ŠD /rekreační, sebeobslužné, odpočinkové, zájmové činnosti a příprava na vyučování/
- *obecná charakteristika, somatický, kognitivní, citový a sociální vývoj.*

14. Sociální pedagogika, adolescence:

- pojem sociální pedagogika, hlavní okruhy SPdg., souvislost s jinými obory, hlavní faktory podílející se na vzniku společensky nežádoucího chování, prevence, varovné signály
- *obecná charakteristika, kognitivní a citový vývoj, socializace.*

15. Syndrom CAN, časná dospělost:

- definice CAN, zanedbávané, týrané, zneužívané dítě, formy, projevy a následky, riziková dospělí, rizikové děti, oznamovací povinnost, metody práce
- *obecná charakteristika, kognitivní a emoční vývoj, socializace, manželství.*

16. Šikana, střední dospělost:

- definice šikany, znaky, agresor, oběť, přímé, nepřímé známky šikany, řešení šikany
- *obecná charakteristika, somatický, kognitivní a citový vývoj, socializace.*

17. Vzdělávání dětí se speciálními potřebami, pozdní dospělost:

- podmínky vzdělávání dětí se zdravotním znevýhodněním, talentovaný, nadaný, handicapovaný, neúspěšný žák, integrace, žák jiného etnika, historie péče o osoby se zdravotním postižením
- *obecná charakteristika, somatický a kognitivní vývoj, emoční prožívání, socializace, aktivizace.*

18. Vzdělávací systém ČR, vývojové krize:

- struktura vzdělávacího systému, klasifikace ISCED, školský zákon 561/2004 – zásady a cíle vzdělávání, druhy škol, formy vzdělávání, školská zařízení
- *charakteristika, protektivní faktory, resilience.*

19. Institucionální předškolní výchova v českých zemích, rané stáří:

- vývoj předškolní výchovy v českých zemích, Školský zákon z roku 1869, reformní hnutí začátkem 20. stol., MŠ v poválečném období, alternativní programy v mateřských školách
- *etapy stáří, rané stáří – obecná charakteristika, somatický, kognitivní a citový vývoj, socializace, aktivizace.*

20. Pedagogické osobnosti, pravé stáří, dlouhověkost:

- J. A. Komenský
- *obecná charakteristika, somatický, kognitivní a citový vývoj, socializace, aktivizace.*

Zpracovaly v červnu 2021 **Mgr. Ludmila Ondrová, Alexandra Bajgarová, Mgr. Silvie Večeřová**